

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR JUNGTTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS

DĖL TAM TIKRŲ KULTŪROS OBJEKTŲ APSAUGOS IR IŠSAUGOJIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė (toliau – Šalys),

siekdamos sėkmingo tarpusavio bendradarbiavimo abiejų valstybių kultūros ir kultūros paveldo srityse,

įsitikinusias, kad toks susitarimas prisidės prie daugybės abiejų valstybių ryšių gerinimo;

atsižvelgdamos į būtinybę gerbti pagrindines žmogaus teises ir siekdamos skatinti visų tautų, etninių ir religinių grupių supratimą, toleranciją ir draugystę,

įsiskindamos, kad kiekviena kultūra yra verta pagarbos ir pati yra vertybė, kurią privalu gerbti ir saugoti, ir kad visos kultūros yra bendro visos žmonijos paveldo dalis,

siekdamos stiprinti kultūros paveldo apsaugą ir užtikrinti, kad nacionalinės bei pasaulio kultūros lobiai taptų prieinami be diskriminacijos,

atsižvelgdamos į tai, kad kultūros paveldo objektų sunykimai ar pražuvimas reiškia pasaulio visų tautų paveldo nusikurdinimą;

atsižvelgdamos į tai, kad kultūros paveldo apsauga gali būti veiksminga tik tuomet, kai ji vykdoma nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu tarp glaudžiai bendradarbiaujančių valstybių,

atsižvelgdamos į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Helsinkio baigiamojo akto principus ir

norėdamos parengti konkrečias priemones, skirtas 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos principams bei tikslams įgyvendinti atsižvelgiant į tam tikrus Antrojo pasaulinio karo genocido aukų kultūros paveldo objektus,

susitarė:

1 straipsnis

Kiekviena Šalis imsis atitinkamų veiksmų, kad apsaugotų ir išsaugotų visų nacionalinių, religinių ar etninių grupių (toliau – grupės), kurios gyvena ar gyveno jų teritorijoje, įskaitant per Antrąjį pasaulinį karą vykdyto genocido aukas, kultūros paveldą.

Šiame Susitarime „kultūros paveldas“ – tai religinių apeigų vietos, istorinę vertę turintys objektai, paminklai, kapinės ir mirusiesiems pagerbti skirtos vietos bei su visu tuo susijusi archyvinė ir kitokia autentiška dokumentinė medžiaga.

Lietuvoje šio Susitarimo vykdomasis atstovas yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Amerikoje šio Susitarimo vykdomasis atstovas yra Jungtinių Valstijų komisija Amerikos paveldui užsienyje išsaugoti. Kiekviena Šalis pateikusi diplomatinę notą kitai Šaliai gali pakeisti savo vykdomąjį atstovą.

2 straipsnis

Šalys bendradarbiauja siekdamos nustatyti atitinkamų objektų, kuriems taikomas 1 straipsnis, sąrašus, ypač tų, kuriems iškyla sunykimo ar sunaikinimo pavojus. Kiekviena Šalis gali išspausdinti tokius sąrašus.

3 straipsnis

Kiekviena Šalis užtikrins, kad kitos Šalies piliečių ar grupių, nurodytų 1 straipsnyje, kultūros paveldas nei juridškai, nei faktiškai nebus diskriminuojamas taikant atitinkamos Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su:

- a) jų kultūros paveldo apsauga ir išsaugojimu;
- b) teise prisidėti prie jų kultūros paveldo apsaugos ir išsaugojimo;
- c) galimybe su juo susipažinti visuomenei.

4 straipsnis

Tais atvejais, kai 1 straipsnyje nurodyta grupė pati negali užtikrinti savo kultūros paveldo tinkamos apsaugos ir išsaugojimo, kiekviena Šalis imasi specialių priemonių, kad savo teritorijoje užtikrintų tinkamą kultūros paveldo apsaugą ir išsaugojimą, ir, kai šiam tikslui reikia paramos, kviečia bendradarbiauti kitą Šalį bei jos piliečius.

5 straipsnis

4 straipsnyje nurodyti ypatingos reikšmės kultūros paveldo objektai įtraukiami į kultūros paveldo objektų sąrašus. Tokie sąrašai yra viešai skelbiami ir perduodami kompetentingoms valstybės, valstijų ir vietos valdžios institucijoms.

Visi šie nurodyti kultūros paveldo objektai turi būti saugomi, išsaugoti ir pažymėti bet kurios iš Šalių galiojančiuose vidaus teisės aktuose numatytu būdu. Būtina užtikrinti visuomenei galimybę jais naudotis.

Tokius kultūros paveldo objektų sąrašus sudaro 6 straipsnyje nurodyta Komisija. Komisija gali bet kuriuo metu nurodyti įtrauktinus į sąrašą objektus.

6 straipsnis

Šiuo Susitarimu yra įsteigiama Jungtinė kultūros paveldo komisija, kuri prižiūri kaip vykdoma veikla susijusi su 2 ir 5 straipsniuose nurodytais sąrašais ir vykdo kitas jai Šalių pavestas funkcijas. Kiekviena Šalis paskiria po tris Komisijos narius, kuriems gali padėti jų pavaduotojai ir patarėjai. Komisijos sprendimai priimami visų narių sutarimu. Šalys bendradarbiauja suteikiant Komisijai galimybę susipažinti su kultūros paveldo objektais bei gauti informaciją, būtiną jos pareigoms atlikti.

Kiekviena Šalis per savo atstovą Jungtinėje kultūros paveldo komisijoje, minimoje šio straipsnio 1 dalyje, gali prašyti, kad, remiantis Jungtinės kultūros paveldo komisijos darbo tvarka, būtų parengti specialūs planai, kaip apsaugoti ir išsaugoti 1 straipsnyje nurodytą grupę kultūros paveldą kitos Šalies teritorijoje tais atvejais, kai toks kultūros paveldas yra susijęs su prašančiosios Šalies piliečių kultūros paveldu užsienyje ir kai jį dėl kurios nors priežasties reikia apsaugoti ir išsaugoti. Vadovaudamasi savo įstatymais ir kitais teisės aktais kita Šalis aptaria veiksmus atsakant į tokį prašymą.

7 straipsnis

Jokia šio Susitarimo nuostata neturi būti aiškinama kaip atleidžianti kurią nors Šalį nuo jos įsipareigojimų pagal 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvenciją ar kurią nors kitą kultūros paveldo apsaugos susitarimą.

8 straipsnis

Šis Susitarimas įgyvendinamas vadovaujantis abiejų Šalių įstatymais bei kitais teisės aktais ir pagal turimas lėšas.

9 straipsnis

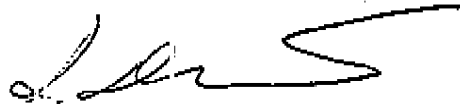
Su šio Susitarimo aiškinimu ar taikymu susiję ginčai teikiami svarstyti 1 straipsnio trečiojoje pastraipoje nurodytiems atstovams.

10 straipsnis

Šis Susitarimas įsigalioja pasikeitus notomis, kuriomis Šalys informuoja viena kitą apie tai, kad jos įvykdė atitinkamus konstitucinius reikalavimus dėl įsigaliojimo. Jį galima keisti raštu sutikus abiems Šalims.

Šis Susitarimas galioja kol nebus nutrauktas vienai iš Šalių diplomatiniais kanalais pateikus rašytinį pranešimą apie savo ketinimą nutraukti šį Susitarimą. Toks pranešimas įsigalioja praėjus šešioms mėnesiams nuo pranešimo pateikimo dienos.

PASIRAŠYTAS 2002 m. spalio 15 d. Vilniuje dviem egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis, abu tekstai yra autentiški.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ
VYRIAUSYBĖS VARDU